

บทความวิจัย

เรื่อง ความหลากหลายในย่านอิทวอน

โดย

นางสาว กนกกาญจน์ ชยุตม์วงศ์

รหัสนักศึกษา 05600598

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่องบทความวิจัย	ความหลากหลายในย่านอิแทวอน
ผู้เขียน	นางสาวกนกกาญจน์ ชยุตม์วงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาบทความวิจัย	อาจารย์ ดร. เพชรดา ชุนอ่อน
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง ความหลากหลายในย่านอิแทวอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาที่มาที่ทำให้ย่านอิแทวอนเป็นพื้นที่หลากหลายวัฒนธรรม และลักษณะความหลากหลายในย่านอิแทวอน

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ทำให้ย่านอิแทวอนเป็นพื้นที่หลากหลายวัฒนธรรมนั้น เริ่มต้นจากการเป็นที่ตั้งของฐานทัพของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ ค.ศ. 1945 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่อิแทวอนเพื่อตอบสนองความต้องการของทหารชาวอเมริกัน เกิดธุรกิจการค้าและบริการแบบตะวันตก เริ่มใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร รวมถึงเกิดย่านที่พักอาศัย สำหรับครอบครัวนักการทูตและนักธุรกิจต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศเกาหลี หลังจากสหรัฐอเมริกาถอนกองทัพอเมริกาออกจากเกาหลีได้ อิแทวอนกลายเป็นพื้นที่ที่มีบรรยากาศเอื้อต่อชาวต่างชาติ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้กฎหรือจารีตของลัทธิขงจื้อที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมเกาหลี ไม่ได้ถูกให้ความสำคัญมากนัก อิแทวอนจึงเริ่มเป็นที่รู้จักในฐานะพื้นที่แห่งความอิสระและหลากหลาย เปรียบเสมือนเป็นพื้นที่ที่ให้อิสระกับสิ่งที่ขัดกับกฎหรือจารีต ทั้งสถานบันเทิง ธุรกิจขายบริการทางเพศ รวมถึงการแสดงออกเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย เป็นพื้นที่ปราศจากการควบคุมของกฎหรือจารีตที่เคร่งครัด อีกทั้งสภาพแวดล้อมที่ประกอบด้วยหลายวัฒนธรรม จึงส่งผลให้เริ่มมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจในแง่ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว จนได้รับการประกาศจากรัฐบาลให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการใน ค.ศ. 1997 จากการสนับสนุนของรัฐบาล ทำให้ภาพลักษณ์การเป็นพื้นที่ของความอิสระและควมมีชีวิตชีวาทางวัฒนธรรมกลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของย่านอิแทวอน

คำสำคัญ : ย่านอิแทวอน

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง ความหลากหลายในย่านอิแหวอน เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study)

บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากการกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ ดร. เพชรดา ชุนอ่อน อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดหัวข้อจนบทความวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อีกหนึ่งการสนับสนุนที่สำคัญคือครอบครัวและคนรอบข้าง ข้าพเจ้าขอขอบคุณพ่อ แม่ พี่สาว ต้นอ้อ เจิน พราว แสตมป์ แก้ว หญิง ปิ่น ชมชื่น และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจหากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

กนกกาญจน์ ชยุตม์วงศ์

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญรูปภาพ.....	ง
ความหลากหลายในย่านอิเทวอน.....	1
บรรณานุกรม.....	18

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 1 แผนที่ฐานทัพทหารในเขตยงซาน.....	5
ภาพที่ 2 แผนที่โซล.....	6
ภาพที่ 3 มัสยิดที่อิแทวอน.....	10
ภาพที่ 4 พื้นที่ย่านอิแทวอน.....	10
ภาพที่ 5 สถานบันเท็งใน Homo hill	12
ภาพที่ 6 ITAEWON GLOBAL VILLAGE FESTIVAL.....	12

บทนำ

ย่านอิทวอน ตั้งอยู่ใจกลางกรุงโซล เมืองหลวงของประเทศเกาหลีใต้ เป็นย่านการค้าและย่านที่พักอาศัยที่มีมูลค่าสูงในทางเศรษฐกิจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของชาวต่างชาติ มีชื่อเสียงในเรื่องวัฒนธรรมที่หลากหลาย และเป็นพื้นที่ที่รวบรวมทั้งวัฒนธรรมเกาหลี วัฒนธรรมตะวันตก และวัฒนธรรมอิสลาม เข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งความหลากหลายที่เป็นลักษณะเฉพาะของย่านอิทวอน ได้สะท้อนประวัติศาสตร์ในแต่ละยุคสมัยของเกาหลี ที่ต้องเผชิญกับอิทธิพลของต่างชาติที่เข้ามาภายในประเทศ

ประเทศเกาหลีในช่วงตั้งแต่ ค.ศ. 1910 เป็นต้นมา ได้ถูกญี่ปุ่นเข้าครอบครอง ดำเนินนโยบายเข้าแทรกแซงและควบคุมทั้งด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงขยายอิทธิพลเข้ามาตั้งถิ่นฐานในเกาหลี ญี่ปุ่นปกครองเกาหลีเรื่อยมาจนกระทั่ง ค.ศ. 1945 ญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกที่ 2 ถือเป็นการสิ้นสุดอำนาจการปกครองเกาหลี จากนั้นสหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกาจึงเข้ายึดครองเกาหลีได้โดยใช้เส้นขนานที่ 38 แบ่งเขต สหภาพโซเวียตเข้ายึดครองเขตเหนือเส้นขนาน ส่วนสหรัฐอเมริกาเข้ายึดครองเขตใต้เส้นขนาน เพื่อปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นและขยายอิทธิพลเข้ามาในเกาหลีทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม มีการวางรากฐานการปกครองในเขตที่ตนปกครอง จากการปกครองที่แตกต่างกัน นำไปสู่ปัญหาในการรวมชาติทำให้เกิดสงครามเกาหลีใน ค.ศ. 1950-1953 แม้สงครามยุติลงด้วยการลงนามสงบศึก แต่สหรัฐอเมริกายังคงตั้งฐานทัพอยู่ที่เกาหลีใต้เพื่อป้องกันการโจมตีจากเกาหลีเหนือ ผลจากการถูกคุกคามและการอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่นจนถึงสหรัฐอเมริกา ทำให้เกาหลีให้ความสำคัญกับแนวคิดชาตินิยม ทั้งด้านวัฒนธรรมและเชื้อชาติ เพื่อปกป้องวัฒนธรรมดั้งเดิมของเกาหลีจากอิทธิพลของต่างชาติ

การถูกรุกรานทำให้เกาหลีจำต้องรับอิทธิพลและวัฒนธรรมต่างชาติที่ล้นหลามเข้ามาในประเทศ จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบางพื้นที่ หนึ่งในนั้นคือพื้นที่ย่านอิทวอน เขตยงชาน ทางเหนือของแม่น้ำฮัน ที่เป็นแม่น้ำสายหลัก ไหลตัดผ่านตรงกลางของประเทศเกาหลีใต้ ภายหลังเป็นย่านที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการใน ค.ศ. 1997 และปัจจุบันเป็นที่รู้จักในฐานะพื้นที่แห่งความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ที่ไม่เพียงแต่มีชาวต่างชาติอาศัยอยู่จำนวนมากเท่านั้น หากยังเป็นย่านที่มีร้านค้า ร้านอาหาร สถานบันเทิง และสถาปัตยกรรม ที่มีกลิ่นอายของทั้งตะวันตกและวัฒนธรรมอิสลามผสมอยู่ด้วย เป็นพื้นที่ที่วัฒนธรรมจากหลายเชื้อชาติอยู่ร่วมกันกับวัฒนธรรมพื้นเมืองอย่างกลมกลืน

สิ่งที่น่าสนใจคือ จุดเริ่มต้นและการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ย่านอิทวอน อะไรทำให้เกิดความหลากหลายทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม จนอิทวอนกลายเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและที่อยู่อาศัยที่มีมูลค่าทางด้านการเศรษฐกิจ แม้จะคู่ขัดกับค่านิยมความเป็นหนึ่งเดียวทางด้าน

เชื้อชาติและแนวคิดค่านิยมของประเทศเกาหลีใต้ก็ตาม บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาที่มาและลักษณะความหลากหลายที่ทำให้ย่านอิแทวอนเป็นพื้นที่หลากหลายวัฒนธรรม

จุดเริ่มต้นของย่านอิแทวอน

อิแทวอน ตั้งอยู่ในยงชาน กรุงโซล เมืองหลวงของสาธารณรัฐเกาหลีหรือเกาหลีใต้ เป็นเขตที่อยู่เหนือแม่น้ำฮัน ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักที่ไหลผ่านกลางกรุงโซลจากตะวันออกไปตะวันตก แบ่งกรุงโซลเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายเหนือและฝ่ายใต้ แม่น้ำฮันในอดีตเป็นแม่น้ำที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในด้านการคมนาคม การค้า ปัจจุบันบริเวณริมแม่น้ำฮันก็ถือเป็นศูนย์รวมความทันสมัยของโซล เป็นสถานที่ที่ได้รับความนิยมจากทั้งชาวต่างชาติและชาวเกาหลี เมืองที่อยู่ในพื้นที่ฝั่งเหนือของแม่น้ำฮัน เช่น เขตคังบุก เขตชงนู จะเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมดั้งเดิมหลงเหลือให้เห็นอยู่มาก เนื่องจากเป็นที่ตั้งของพระราชวังเคียงบกและวัดโซเกซา ถือเป็นพื้นที่สำคัญของวัฒนธรรมเกาหลี ในตรงกันข้ามเมืองที่อยู่ในพื้นที่ฝั่งใต้ เช่น เขตคังนัม จะเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะของวัฒนธรรมที่มีความเป็นเมือง และทันสมัยมากกว่า อิแทวอน ที่ตั้งอยู่ในเขตยงชานติดกับแม่น้ำฮันนั้น จึงเป็นพื้นที่ตรงกลางระหว่าง 2 วัฒนธรรม ที่มาบรรจบกัน (Eun Young Lee, 2015 : 2-3)

เนื่องจากทำเลที่ตั้งที่อยู่ใจกลางเมือง อิแทวอนจึงทำให้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และได้รับการประกาศจากรัฐบาลเกาหลี ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการใน ค.ศ. 1997 เพราะเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์อย่างชัดเจน ด้านความหลากหลาย ความอิสระ และความบันเทิง ถนนสายหลักของอิแทวอนที่มีความยาวประมาณ 1.4 กิโลเมตร เต็มไปด้วยสถานบันเทิง ร้านค้า ร้านอาหารนานาชาติ ร้านอาหารพื้นเมือง ที่พักอาศัย ผู้ประกอบการในย่านนี้ส่วนใหญ่สื่อสารภาษาอังกฤษได้ ซึ่งถือเป็นสถานที่ที่พบได้ยากในเกาหลีใต้ เนื่องจากคนเกาหลีจะนิยมสื่อสารกันด้วยภาษาเกาหลีเท่านั้น อีกทั้งสถานที่สำคัญในย่านนี้ยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งมัสยิดอิแทวอน ที่เป็นมัสยิดแห่งแรกในเกาหลีใต้ โบราณสถานเส้นทางกำแพงเมืองโซล ตามแนวสันภูเขานัมซาน ที่สร้างขึ้นสมัยโชซอนเพื่อป้องกันการรุกรานจากต่างชาติ และศูนย์บัญชาการกองทหารยงชาน ของสหรัฐอเมริกา ที่ตั้งอยู่ในเขตยงชานตั้งแต่ ค.ศ. 1970 การเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีปัจจัยเอื้อต่อชาวต่างชาติในด้านภาษา ทำให้อิแทวอนได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก จากทั้งจากคนเกาหลีและคนต่างชาติในแง่ของการเป็นแหล่งท่องเที่ยว อิแทวอนจึงเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและวัฒนธรรมอีกแห่งหนึ่งในเกาหลีใต้ (Chan-hee Kim, 2011 : 110-111)

ย่านอิแทวอน เป็นทั้งย่านที่มีความหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งด้านการท่องเที่ยวและชุมชนที่อยู่อาศัย จึงทำให้ภาษาที่ใช้สื่อสารส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นยังมีสถานบันเทิงจำนวนมาก ถือเป็นที่เรื่อก่อนข้างขัดกับค่านิยมและแนวคิดขงจี้อีที่สังคมเกาหลียอมรับและนับถือเป็นบรรทัดฐานของสังคม ซึ่งให้ความสำคัญเรื่องการควบคุมตัวเอง การละเว้น และความอดทน เชื่อว่าการเข้าหาสิ่งบันเทิงเป็นความบกพร่อง

ในการควบคุมตนเอง รวมถึงแนวคิดชาตินิยมที่เน้นความเป็นหนึ่งเดียวทางด้านเชื้อชาติ และวัฒนธรรม (Chan-hee Kim, 2011 : 137)

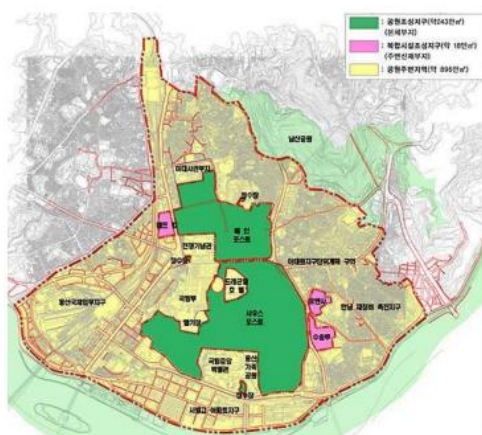
วัฒนธรรมตะวันตก เริ่มเข้ามาสู่เกาหลีตั้งแต่ในช่วงปลายราชวงศ์โชซอน ค.ศ. 1864 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นช่วงที่เกาหลีต้องพบกับทั้งปัจจัยภายในที่มีความขัดแย้งของชนชั้นสูง ปัญหาความเหลื่อมล้ำ กฎต่อต้านรัฐบาลและปัจจัยภายนอกที่มีการรุกรานจากต่างชาติหลายประเทศทั้ง อังกฤษ ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน และรัสเซีย อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกาหลีไม่สามารถรับมือกับต่างชาติที่เข้ามารุกรานได้อย่างเต็มที่ นำไปสู่การเซ็นสนธิสัญญาเปิดประเทศ เพื่อทำการค้าขาย จากสภาพสังคมของเกาหลีที่ไม่มั่นคงในช่วงปลายราชวงศ์โชซอนทำให้เกาหลีถูกญี่ปุ่นเข้าครอบครองในที่สุด เกาหลีได้ลงนามในสนธิสัญญาญี่ปุ่น-เกาหลี (Japan-Korea Treaty of 1910) ในวันที่ 22 สิงหาคม ค.ศ. 1910 โดยเนื้อหาสำคัญภายในสัญญาคือ จักรพรรดิเกาหลียอมมอบอำนาจการปกครองทั้งหมดให้จักรพรรดิญี่ปุ่น และรัฐบาลญี่ปุ่นมีอำนาจในการบริหารปกครองเกาหลี โดยจักรพรรดิแห่งญี่ปุ่นมีสถานะเป็นประมุขแห่งเกาหลี สนธิสัญญาดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ในวันที่ 24 สิงหาคม ค.ศ. 1910 ถือเป็นการสิ้นสุดราชวงศ์โชซอน เกาหลีตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่นโดยสมบูรณ์ ต่อมาได้มีการแต่งตั้ง พลเอกเทระอุชิ มะซะตะเกะ ให้ขึ้นเป็นข้าหลวงใหญ่ ที่เคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทหารบกของญี่ปุ่นและอยู่ในกลุ่มรัฐบุรุษอาวุโสยะมะซะตะ ซึ่งเป็นกลุ่มที่เห็นชอบกับการเข้าผนวกเกาหลี หลังจากเทระอุชิได้รับตำแหน่งก็ได้ดำเนินการขยายอิทธิพลการตั้งถิ่นฐานของชาวญี่ปุ่นเข้ามาในเกาหลีดำเนินนโยบายเข้าแทรกแซงและ ควบคุมทั้งทางด้านการเมือง สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้ชาวเกาหลีผสมกลมกลืนเข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของญี่ปุ่น การยึดครองเกาหลีของญี่ปุ่นทำให้อำนาจของญี่ปุ่นมั่นคงมากขึ้นทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังได้รับการยอมรับในอำนาจจากนานาประเทศ (พิพาดา ยังเจริญ, 2013 : 154-155)

ระหว่างที่ญี่ปุ่นปกครองเกาหลี ญี่ปุ่นเน้นการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างคนญี่ปุ่นกับคนเกาหลี เพื่อผลประโยชน์ทั้งทางด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ โดยมีการบังคับให้คนเกาหลีนับถือและเข้าร่วมพิธีในศาลเจ้าชินโต รวมถึงควบคุมการศึกษาและสื่อต่างๆ กำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นแบบญี่ปุ่น ยกเลิกการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมเกาหลี พร้อมกับปลูกฝังความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างเกาหลีและญี่ปุ่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมโยงกันทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม สังคม และระบอบการเมือง แต่วิธีเหล่านี้กลับไม่บรรลุเป้าหมายเพราะยังมีกลุ่มที่ต่อต้านเนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่ถูกญี่ปุ่นเอารัดเอาเปรียบ เกิดการเรียกร้องเอกราชและต่อสู้เพื่อตนเองหลายครั้ง ส่งผลให้แนวคิดชาตินิยมของชาวเกาหลีมีบทบาทมากขึ้นในสังคม เห็นได้จาก ใน ค.ศ. 1919 ที่เริ่มมีการเรียกร้องเอกราชของนักศึกษา การศึกษาที่ญี่ปุ่นต้องการปลูกฝังกลับไม่เป็นผล จนต่อมาได้เกิดขบวนการเรียกร้องขึ้นอีกมากมายตลอดระยะเวลา 35 ปีที่ญี่ปุ่นปกครอง (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 80-89)

ญี่ปุ่นได้ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานผู้สำเร็จราชการญี่ปุ่นขึ้นที่กรุงโซล เป็นองค์กรหลักในการปกครองเกาหลี โดยมีอำนาจหน้าที่ ทั้งด้านนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ และบัญชาการกองทัพ ที่ปฏิบัติหน้าที่ขึ้นตรงต่อจักรพรรดิญี่ปุ่น สัดส่วนการเข้ารับตำแหน่งในการปฏิบัติหน้าที่หน้าที่จะเป็นคณญี่ปุ่นมากกว่าคนเกาหลี อีกทั้งยังตั้งฐานทัพของกองกำลังทหารในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งหนึ่งในพื้นที่นั้นคือ อีแทวอน ในเขตยงชาน ที่อยู่ใจกลางของกรุงโซล อีแทวอน เป็นพื้นที่ที่ดีต่อยุทธศาสตร์ทางการทหารและเศรษฐกิจ เนื่องจากทำเลที่ตั้งที่อยู่ใจกลางเมืองหลวงและใกล้เคียงกับสำนักงานหลักของญี่ปุ่น ทำให้ผู้สำเร็จราชการที่มีอำนาจบังคับบัญชาการกองทหารทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถสร้างความมั่นคง รักษากฎระเบียบภายใน และป้องกันภัยการรุกรานจากภายนอกได้ อีกทั้งยังอยู่เหนือแม่น้ำฮันซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักในการคมนาคมและติดต่อค้าขาย (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 56-58 และ Eun Young Lee, 2015 : 3)

ต่อมาได้ญี่ปุ่นพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2 และในวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 1945 ถือเป็นการสิ้นสุดอำนาจในการครอบครองเกาหลี สหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตได้เข้ายึดครองเกาหลี เพื่อปลดอาวุธทหารญี่ปุ่นโดยใช้เส้นขนานที่ 38 ในการแบ่งเขตแดน เขตเหนือเส้นขนานจะอยู่ในการปกครองของสหภาพโซเวียต ส่วนเขตใต้เส้นขนานจะอยู่ในการปกครองของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากทั้งสหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกาต่างต้องการที่จะขยายอิทธิพลเข้ามาในเกาหลี จึงได้วางรากฐานการปกครองในเขตที่ตนรับผิดชอบ นำไปสู่ปัญหาการรวมชาติของเกาหลีในเวลาต่อมา เพราะเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้มีการปกครองที่แตกต่างกันและต่างต้องการเป็นรัฐบาลที่ชอบธรรมของประเทศด้วยการรวมประเทศเข้ากับฝ่ายตน ทำให้เกิดสงครามเกาหลีขึ้น ใน ค.ศ. 1950-1953 ที่เกิดการสู้รบระหว่างเกาหลีเหนือที่ได้รับการสนับสนุนจากจีนและเกาหลีใต้ที่ได้รับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกาและสหประชาชาติ โดยสังกัดกองกำลังของสหประชาชาติ ประกอบด้วย เบลเยียม โคลัมเบีย เอธิโอเปีย ฝรั่งเศส กรีซ เนเธอร์แลนด์ ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ ไทย และตุรกี รวมถึงเครือจักรภพอังกฤษ ได้แก่ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร แคนาดา และนิวซีแลนด์ (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 244) ทำให้เกาหลีใต้ในช่วงนั้นมีคนหลากหลายเชื้อชาติเข้ามาในประเทศ สงครามยุติลงด้วยการลงนามสงบศึก แต่สหรัฐอเมริกายังคงตั้งฐานทัพอยู่ที่เกาหลีใต้เพื่อป้องกันการโจมตีจากเกาหลีเหนือ ต่อมามีการเจรจาเพื่อรวมประเทศหลายครั้งแต่ไม่เป็นผลสำเร็จ เนื่องจากความแตกต่างในรูปแบบการปกครองและการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องของมหาอำนาจ ทำให้เกาหลียังไม่สามารถบรรลุผลในการรวมประเทศได้จนถึงปัจจุบัน (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 56-58)

ช่วงที่เกาหลีใต้อยู่ในความรับผิดชอบของสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาได้เข้ามาบีบบาทและอิทธิพลในหลายด้าน ทั้งระบอบการปกครอง การดำเนินงานของรัฐบาล และสังคม รวมถึงให้การสนับสนุนกลุ่มการเมืองที่มีแนวคิดไปทางเดียวกัน เนื่องจากต้องการผลประโยชน์ทั้งด้านการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ และขยายอุดมการณ์การปกครอง ในการดำเนินงานของสหรัฐอเมริกาที่นอกจากจะจัดตั้งรัฐบาลแล้ว ยังได้มีการจัดตั้งฐานทัพทหารในพื้นที่ต่าง ๆ เช่นเดียวกับญี่ปุ่นอีกด้วย เพื่อดำเนินการรักษาความเรียบร้อยภายในประเทศและภัยคุกคามจากนอกประเทศ อีกทั้งในช่วงสงครามเกาหลี ค.ศ. 1950 เกาหลีใต้ได้รับการสนับสนุนกองกำลังจากทั้งสหรัฐอเมริกาและสหประชาชาติ ทำให้ทหารชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในเกาหลีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทหารชาวอเมริกัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นฐานทัพกองกำลังทหารในเขตยงชานบริเวณย่านอิแทวอนเป็นอีกพื้นที่หนึ่ง ที่ถูกเลือกให้เป็นที่ตั้งฐานทัพของสหรัฐอเมริกา ซึ่งสมัยอยู่ภายใต้การปกครองของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นเคยตั้งฐานทัพอยู่ที่นั่นเช่นกัน เนื่องจากทำเลที่ตั้งของอิแทวอนอยู่ใจกลางกรุงโซลที่ทำให้สะดวกต่อการดำเนินการป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ซึ่งการตั้งฐานทัพของสหรัฐอเมริกาส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในย่านอิแทวอนหลายประการ เช่น จำนวนของชาวอเมริกันที่อาศัยอยู่ในย่านนี้ การแต่งงานข้ามเชื้อชาติที่เกิดขึ้นความหลากหลายทางด้านชาติพันธุ์ รวมถึงการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมอเมริกา การมีผู้อยู่อาศัยเป็นชาวต่างชาติส่งผลให้ย่าน อิแทวอนเริ่มเกิดธุรกิจใหม่ที่หลากหลาย เช่น ร้านอาหารตะวันตก ธุรกิจสปาและนวด คลับและบาร์ เป็นต้น จนเป็นย่านที่เป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจมากขึ้นในแง่ของการเป็นแหล่งสถานบันเทิง (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 250 และ Eun YoungLee , 2015 : 67-68)

ภาพที่ 1 แผนที่ฐานทัพทหารในเขตยงชาน

(ที่มา: https://etd.ohiolink.edu/!etd.send_file?accession=bgsu1429226367&disposition=inline)

ภาพที่ 2 แผนที่โซล

(ที่มา: https://etd.ohiolink.edu/!etd.send_file?accession=bgsu1429226367&disposition=inline)

จากภาพที่1 บริเวณสีเขียว คือที่ตั้งของฐานทัพทหารสหรัฐอเมริกา ส่วน ภาพที่ 2 บริเวณวงกลมสีแดง คือเขตยงซาน จะเห็นได้ว่าตำแหน่งที่ตั้งของเขตยงซานนั้นอยู่ใจกลางของกรุงโซล และมีฐานทัพทหารสหรัฐอเมริกาทั้งอยู่ในใจกลางของเขตยงซานอีกที เนื่องจากทำเลที่ตั้งที่อยู่ใจกลางเมืองหลวง จึงได้มีบทบาททางการทหารในการเป็นที่ตั้งของฐานทัพแรกและสำนักงานใหญ่ ตั้งแต่สมัยญี่ปุ่นเข้ามาตั้งฐานทัพตลอดจนถึงยุคที่อยู่ภายใต้ความปกครองของสหรัฐอเมริกา

ความหลากหลายวัฒนธรรมในอิแทวอน

การตั้งฐานทัพอเมริกา: จุดเปลี่ยนของย่านอิแทวอน

การที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาตั้งฐานทัพตั้งแต่ ค.ศ. 1945 เป็นต้นมา ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่เขตยงซาน โดยเฉพาะในพื้นที่ย่านอิแทวอน ส่งผลให้ย่านอิแทวอนเริ่มมีธุรกิจการค้าและบริการที่หลากหลายไปเป็นแบบตะวันตก ธุรกิจหนึ่งที่เติบโตขึ้น คือธุรกิจบริการทางเพศ ใน ค.ศ. 1948 รัฐบาลเกาหลีและสหรัฐอเมริกาได้ยกเลิกใบอนุญาตการค้าประเวณี ทำให้ธุรกิจบริการทางเพศแบบผิดกฎหมายมีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะหมู่บ้านแฮบังซอน ที่ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอิแทวอน บริเวณเนินเขานัมซานซึ่งอยู่ติดกับฐานทัพของสหรัฐอเมริกา กลายเป็นศูนย์กลางการค้าประเวณีของกรุงโซล เรียกว่าย่าน Hooker hill ซึ่งมีโรงแรมและบาร์จำนวนมาก โดยมีทหารชาวอเมริกันเป็นกลุ่มลูกค้าหลัก ทำให้ย่านอิแทวอนในมุมมองของชาวเกาหลีมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ทั้ง ๆ ที่การค้าประเวณีเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศเกาหลี แต่ธุรกิจบริการทางเพศใน Hooker hill กลับถูกเพิกเฉย และสามารถดำเนินการได้อย่างโจ่งแจ้ง เนื่องจากธุรกิจบริการทางเพศสามารถ

ทำรายได้จำนวนมากในสถานการณ์เศรษฐกิจที่ย่ำแย่จากสงคราม ในย่าน Hooker hill มีผู้หญิงเกาหลีจำนวนมากที่เข้าไปประกอบอาชีพโสเภณีในหมู่บ้านแฮบังซอน เพื่อหารายได้เลี้ยงชีพ ซึ่งการทำงานที่อิแทวอนจะได้รับค่าตอบแทนเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าเงินวอนของเกาหลี (Eun Young Lee , 2015 : 71-73)

นอกจากนั้นยังเกิดธุรกิจใหม่ๆ ทั้งด้านอุปโภคและบริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าต่างชาติ เช่น เสื้อผ้าที่จำหน่ายมีขนาดใหญ่ขึ้น เกิดร้านอาหารตะวันตก ร้านขายหนังสือภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร การซื้อขายบางร้านรวมถึงค่าตอบแทนในงานบริการจะได้รับเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ และในช่วงทศวรรษ 1950 ถึง 1960 นักการทูตจากหลายประเทศมักเลือกมาพักอาศัยที่บริเวณตอนเหนือและตะวันออกของย่านอิแทวอนที่เรียกว่า ฮันนัมดง จำนวนมาก ต่อมา ค.ศ. 1962 จึงเกิดเป็น UN village ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เต็มไปด้วยบ้านพักที่หรูหราท่ามกลางพื้นที่เขตสลัมที่อยู่บริเวณโดยรอบ กลายเป็นย่านที่พักอาศัยของครอบครัวนักการทูตและนักธุรกิจต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศเกาหลี แม้ในช่วงเวลานั้นจะเป็นย่านที่พักที่ชาวเกาหลีส่วนใหญ่ไม่สามารถจ่ายได้ เพราะมีราคาที่สูง แต่ต่อมาได้พัฒนากลายเป็นย่านที่พักระดับหรูที่มีทั้งชาวต่างชาติและชาวเกาหลีอาศัยอยู่ปะปนกัน (Kim ji youn , 2014 : 56) และในช่วง ค.ศ. 1960 ได้เกิด ถนนเฟอร์นิเจอร์โบราน เนื่องจากทหารชาวอเมริกันบางส่วนเริ่มถอนกำลังจากเกาหลีได้หลังจากสงครามจบลง และได้นำเอาเฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน เครื่องเงิน เครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ไม่สามารถนำกลับไปได้ออกมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก ต่อมาความต้องการของสินค้าต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงกลายเป็นแหล่งซื้อขายของตกแต่งบ้านจนถึงปัจจุบัน (Eun Younglee, 2015 : 62)

ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1980 รัฐบาลเกาหลีอยู่ในช่วงเตรียมการสำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดงานโอลิมปิก และการหลั่งไหลเข้ามาของชาวต่างชาติ รัฐบาลเกาหลีได้ดำเนินการพัฒนาเมืองและสนับสนุนย่านอิแทวอน ให้เป็นย่านที่มีภาพลักษณ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากย่านอิแทวอนเป็นย่านที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย สภาพแวดล้อมย่านอิแทวอนในช่วงเวลานั้นเต็มไปด้วยแหล่งการค้า สถานบันเทิง และแหล่งพื้นที่ธุรกิจที่ผิดกฎหมาย เช่น ธุรกิจการบริการทางเพศ ธุรกิจการขายยาเสพติด เป็นต้น และจากการสนับสนุนของรัฐบาลทำให้พื้นที่สลัมในย่านอิแทวอนได้รับการปรับปรุงใหม่ โดยส่วนใหญ่เริ่มปรับเปลี่ยนเป็นร้านค้าต่าง ๆ ส่งผลให้เศรษฐกิจในย่านอิแทวอนเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมถึงเกิดธุรกิจบันเทิงอย่างคลับและบาร์หลายพื้นที่ในย่านอิแทวอน (วิเชียร อินทะสี, 2018 : 250 และ Eun YoungLee , 2015 : 67-68)

จากฐานทัพชุมชนนานาชาติ

หลังจากสหรัฐอเมริกาถอนกองทัพบกออกจากเกาหลีใต้ อิแทวอนกลายเป็นพื้นที่ที่มีปัจจัยหลายอย่างที่เอื้อต่อชาวต่างชาติ ทั้งเรื่องอาหาร ภาษา รวมไปถึงการปฏิบัติตนที่ไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดต่อวัฒนธรรมลัทธิขงจื๊อของเกาหลี ทำให้เป็นพื้นที่ที่อาศัยอยู่ง่ายสำหรับชาวต่างชาติ ทั้งชาวตะวันตก มุสลิม และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จากเว็บไซต์ของเขตยงชานใน ค.ศ. 2010 ได้รายงานสถิติว่า มีชาวต่างชาติหลายกลุ่มอาศัยอยู่ในย่านอิแทวอน เป็นชาวจีน 3,731 คน อเมริกัน 1,622 คน ญี่ปุ่น 1,607 คน ฟิลิปปินส์ 563 คน ไต้หวัน 383 คน แคนาดา 381 คน อังกฤษ 314 คน อินเดีย 246 คน รัสเซีย 194 คน เวียดนาม 159 คน ฝรั่งเศส 152 คน มองโกล 133 คน อุซเบกิสถาน 102 คน ไทย 60 คน และชาติอื่นๆ 2,643 คน รวมเป็น 12,290 คน ซึ่งจำนวนชนชาติอื่น ๆ ที่คิดเป็น 22 % ของจำนวนชาวต่างชาติในเขตยงชาน ได้รวมจำนวนชาวต่างชาติที่นับถือศาสนาอิสลามไว้ด้วย (Kim ji youn , 2014 : 49) และเนื่องจากอิแทวอน เป็นที่ตั้งของมัสยิดแห่งแรกในเกาหลี จึงทำให้มีชาวมุสลิมเข้ามาประกอบอาชีพแรงงานและทำธุรกิจต่างๆ บริเวณรอบมัสยิด รวมถึงมาสักการะและทำพิธีทางศาสนาจำนวนมาก อิแทวอนในปัจจุบันจึงเปรียบเสมือนเป็นพื้นที่ของชุมชนนานาชาติ ที่ชาวต่างชาติสามารถอยู่อาศัยและท่องเที่ยวได้สะดวกขึ้น เพราะมีอุปสรรคทางด้านวัฒนธรรมและภาษาน้อยลง

ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ของเกาหลีใต้และชาวมุสลิม เริ่มจากการที่ทหารตุรกีจากตะวันออกกลางเป็นหนึ่งในกองกำลังร่วมของสหประชาชาติที่เข้ามาช่วยเหลือในสงครามเกาหลีใน ค.ศ. 1950 ต่อมาชาวเกาหลีได้รู้จักตะวันออกกลางและศาสนาอิสลามในฐานะภูมิภาคที่อุดมด้วยน้ำมัน ประเทศเกาหลีในช่วงเวลานั้นต้องการพยายามที่จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วและต้องการพันธมิตรทางการค้าที่ดีโดยหวังซื้อขายด้านทรัพยากร โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติ และน้ำมัน ประเทศในตะวันออกกลางซึ่งเป็นผู้ผลิตทรัพยากรเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อรัฐบาลเกาหลีใต้และเป้าหมายทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก จึงเกิดการติดต่อระหว่างประเทศในตะวันออกกลางและเกาหลีใต้บ่อยครั้งเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เกิดการจ้างคนงานเกาหลีจำนวนมากเข้าทำงานในประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง และใน ค.ศ. 1976 เกาหลีใต้ได้เสนอพื้นที่กว่า 5000 ตารางเมตรในอิแทวอน เพื่อก่อตั้งมัสยิดภายใต้ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลเกาหลีและประเทศซาอุดีอาระเบีย (Eun Young lee, 2015 : 145) ซึ่งเป็นมัสยิดแห่งแรกในเกาหลีใต้และอยู่ใจกลางกรุงโซลที่เป็นเมืองหลวง

ต่อมาชาวเกาหลีเริ่มมีความสนใจเกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมอิสลาม จึงมีชาวเกาหลีนับถืออิสลามเพิ่มขึ้น แต่ยังคงถูกมองในฐานะศาสนาต่างชาติ มัสยิดในอิแทวอนกลายเป็น สถานที่สักการะบูชาทางศาสนาของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามในเกาหลีใต้ บริเวณใกล้มัสยิดจึงมีนักธุรกิจชาวตะวันออกกลาง นักการทูตจากประเทศที่นับถืออิสลาม และชาวมุสลิม เข้ามาทำงานและอยู่อาศัยจำนวนมาก เกิดเป็นชุมชนชาวมุสลิมใน

พื้นที่นั้น ในปลายทศวรรษ 1980 เศรษฐกิจเกาหลีใต้เริ่มขยายตัว ต้องการแรงงานมากขึ้น เกาหลีใต้จึงเริ่มมีนโยบายอนุญาตให้มีย้ายถิ่นฐานชั่วคราวสำหรับแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะชาวจีนเชื้อสายเกาหลี และแรงงานข้ามชาติกลุ่มใหญ่ที่เป็นผู้อพยพจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ อินโดนีเซีย และบังกลาเทศ ในทศวรรษ 2000 ผู้อพยพที่เข้ามาในเกาหลีใต้ มีความหลากหลายมากขึ้น จากการแต่งงานต่างเชื้อชาติ และนักศึกษาจากภูมิภาคที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ รวมถึงเอเชียกลาง แอฟริกา และ อเมริกาใต้ มีจำนวนมากขึ้น กลุ่มผู้อพยพจากทั้งเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เริ่มมีบทบาทมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ศาสนาอิสลามจึงถือเป็นศาสนาใหม่ในมุมมองของชาวเกาหลี แม้ว่ารัฐธรรมนูญของประเทศเกาหลีใต้จะรับรองสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา แต่คนที่นับศาสนาอิสลามก็ถือว่าเป็นส่วนน้อยในประเทศ

ในค.ศ. 2011 จำนวนมุสลิมโดยประมาณในเกาหลีใต้มีประมาณ 137,000 คน คิดเป็น 10% ของชาวต่างชาติในเกาหลี เป็นมุสลิมที่ไม่ได้ถือสัญชาติเกาหลีประมาณ 92,000 คน โดยมีทั้งกลุ่มที่เข้ามาทำงานศึกษาต่อ และแต่งงานกับคนเกาหลี ส่วนจำนวนมุสลิมที่มีสัญชาติเกาหลีมีประมาณ 45,000 คน ประกอบด้วยชาวเกาหลีที่นับถือศาสนาอิสลาม ชาวเกาหลีที่เปลี่ยนสัญชาติจากการแต่งงาน และ ชาวเกาหลีที่กำเนิดในครอบครัวชาวมุสลิม และจากจำนวนชาวต่างชาติที่นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนใหญ่มาจากประเทศ อินโดนีเซีย อุซเบกิสถาน ปากีสถาน บังกลาเทศ และมาจากประเทศในแถบแอฟริกา เช่น ไนจีเรีย เป็นส่วนน้อย (Kim Ji Youn, 2014 : 148) แต่จากการมีพื้นที่ศูนย์กลางของชุมชนทำให้ชาวมุสลิมในเกาหลี มีบทบาทสำคัญในความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมเศรษฐกิจของเกาหลีใต้กับวัฒนธรรมอิสลาม บริเวณมัสยิดในย่านอิแทวอนเกิดร้านอาหารฮาลาล ร้านหนังสืออิสลาม ร้านขายของชำฮาลาล ร้านขายโทรศัพท์ที่มีธงปากีสถานและอินโดนีเซียหลายแห่ง ปรากฏป้ายร้านตัวหนังสืออารบิกตลอดถนนเส้นที่ทอดจากมัสยิดไปจนถึงสถานีรถไฟใต้ดิน จึงถูกเรียกว่า ถนนมุสลิม

ถนนมุสลิม ในย่านอิแทวอน ที่มีความยาว 256 เมตร และเชื่อมกับถนนสายหลักของอิแทวอนไปยังมัสยิดกลางกรุงโซล ถือเป็นอีกถนนที่ได้รับความนิยมมากในหมู่นักท่องเที่ยวและชาวเกาหลีใต้ ตั้งแต่การก่อตั้งมัสยิดแห่งแรก พื้นที่โดยรอบมักจะได้รับ ความสนใจชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ และเริ่มเข้ามาอยู่อาศัย และเมื่อรัฐบาลเกาหลีใต้ได้ดำเนินนโยบายส่งเสริมการอพยพแรงงาน จำนวนชาวมุสลิมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ที่อพยพมาจากประเทศต่างๆ มัสยิดจึงได้รับการสนับสนุนมากขึ้น มีชาวมุสลิมเข้ามาพักอาศัย และเข้ามาประกอบอาชีพมากขึ้น จึงทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตลอดทั้งถนนไปจนถึงบริเวณรอบมัสยิด ทั้งที่พักอาศัยและร้านค้าที่มีจำนวนมากขึ้น เกิดเป็นอารยธรรมอิสลามที่เด่นชัดในพื้นที่ย่านอิแทวอน ทั้งด้านสภาพแวดล้อม สถาปัตยกรรม และวัฒนธรรม

จากหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลาม ที่ต้องทำละหมาด 5 ครั้งในแต่ละวัน ข้อจำกัดของชนิดอาหารที่บริโภค และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับศาสนา ทำให้เกิดความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมเกาหลีและ

อิสลาม ส่งผลให้ต้องมีการปรับตัวทางวัฒนธรรมทั้งการผสมผสาน แบ่งจัดสรรพื้นที่รักษาระยะห่าง รวมถึงการหลีกเลี่ยงหรือการรับมือการต่อต้านของชาวเกาหลี ในบริเวณพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับมัสยิด จึงเป็นที่น่าสนใจสำหรับนักธุรกิจชาวมุสลิมจำนวนมาก เนื่องจากสามารถประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้ และสามารถดึงดูดลูกค้าชาวมุสลิมจากร้านอาหารฮาลาล และร้านค้าอิสลามที่หลากหลาย มีบรรยากาศที่เป็นมิตรกับชาวต่างชาติ และมีปัจจัยที่เอื้อต่อเศรษฐกิจ ทั้งด้านทำเลที่ตั้งที่อยู่ใจกลางโซลและด้านการคมนาคม ที่มีระบบขนส่งสาธารณะ อย่างรถไฟฟ้ามหานครและรถบัสหลายสาย ที่สามารถเดินทางมาอิแทวอนได้สะดวกรวดเร็ว ทำให้ถนนมุสลิมและมัสยิดกลายเป็นอีกสถานที่ท่องเที่ยวชื่อดังในย่านอิแทวอน (Doyoung Song, 2014 : 425-428)

ภาพที่ 3 มัสยิดที่อิแทวอน

(ที่มา <https://travel.trueid.net/detail/nGWOgAma11aG>)

ภาพที่ 4 พื้นที่ย่านอิแทวอน

(ที่มา <https://web.yonsei.ac.kr/bk21/2011%EB%85%84Situations%ED%8C%8C%EC%9D%BC/>

อิแทวอน: พื้นที่แห่งความอิสระและหลากหลาย

อิแทวอนกลายเป็นพื้นที่ที่ตอบสนองความต้องการของชาวต่างชาติมาตั้งแต่ ค.ศ. 1945 ที่สหรัฐอเมริกาตั้งฐานทัพทหาร วัฒนธรรมตะวันตกเริ่มเข้ามาสู่ย่านอิแทวอน การเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และเชื้อชาติ ส่งผลให้กฎหรือจารีตของลัทธิขงจื้อที่เป็นบรรทัดฐานของสังคมเกาหลีไม่ได้ถูกยึดถือในพื้นที่นี้มากนัก เนื่องจากวัฒนธรรมอเมริกาให้ความเสรีมากกว่ากฎหรือจารีตของวัฒนธรรมเกาหลี อิแทวอนจึงเปรียบเสมือนพื้นที่ที่ให้อิสระกับสิ่งที่ขัดกับกฎและหลักจารีต ทั้งสถานบันเทิง ธุรกิจขายบริการทางเพศ รวมถึงการเปิดกว้างเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งในสังคมเกาหลีจะมีแนวคิดให้ความสำคัญกับเพศกำเนิดและไม่ยอมรับอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย เนื่องจากแนวคิดของลัทธิขงจื้อ ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดบทบาทหน้าที่ การควบคุมพฤติกรรม และการวางตัว ผ่านความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับบทบาททางเพศ โดยเน้นที่ระบบเครือญาติและความกตัญญูให้ความสำคัญกับการสืบสกุล แบ่งแยกสถานะหญิงและชายอย่างชัดเจน จึงเป็นการตอกย้ำเรื่องบทบาทของเพศโดยกำเนิด แต่ในย่านอิแทวอนกลับเป็นย่านที่มีสถานบันเทิงสำหรับกลุ่ม LGBTQ อยู่จำนวนมาก เรียกว่า Homo hill สภาพแวดล้อมที่ให้อิสระกับสถานบันเทิงของอิแทวอน ถือเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดย่านสถานบันเทิงสำหรับกลุ่ม LGBTQ ขึ้น แม้ว่าอิทธิพลของขงจื้อ จะทำให้กลุ่ม LGBTQ ถูกกดขี่ในฐานะชนกลุ่มน้อยทางเพศ แต่ในพื้นที่ย่าน อิแทวอนกลับได้รับอิสระต่อการแสดงออกอัตลักษณ์ทางเพศในระดับหนึ่ง อิแทวอนจึงเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญของการขับเคลื่อนสิทธิของกลุ่ม LGBTQ ในเกาหลีใต้ มีธงสีรุ้งที่เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม LGBTQ ประดับอยู่หน้าร้านสถานบันเทิงใน Homo hill ในช่วงต้นทศวรรษ 1990 อิแทวอนได้ถูกใช้เป็นฉากในภาพยนตร์เกาหลีเกี่ยวกับ LGBTQ หลายเรื่อง ต่อมาใน ค.ศ. 1998 งานเทศกาล Seoul Queer Films and Videos Festival ครั้งแรก ได้ถูกจัดขึ้นที่ Homo hill ในย่านอิแทวอน นับเป็นอีกเหตุการณ์สำคัญของกลุ่ม LGBTQ ในเกาหลีใต้ (Eun Young Lee , 2015 : 164-167)

จากการเป็นเหมือนสัญลักษณ์ของความอิสระและหลากหลาย ย่านอิแทวอนในปัจจุบันจึงมักจะได้รับบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ชาวเกาหลียอมรับความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม เนื่องจากชาวเกาหลีส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อและยึดติดกับแนวคิดความเป็นหนึ่งเดียวทางด้านชาติพันธุ์มายาวนาน ในค.ศ. 2007 คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ หรือ UNCERD ได้แนะนำให้เกาหลีไต้ยอมรับสถานะของการเป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ และพยายามกำจัดภาพลักษณ์การเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับชาตินิยมเพื่อเป็นการลดระยะห่างระหว่างชาวเกาหลีและชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในเกาหลี ด้วยเหตุนี้จึงเริ่มมีการสนับสนุนในเรื่องนี้มากขึ้น จนเกิดงานเทศกาล Itaewon Global Village Festival ในค.ศ. 1997 ภายใต้การสนับสนุนของสมาคมเขตการท่องเที่ยวพิเศษอิแทวอน และตั้งแต่ค.ศ. 2005 เป็นต้นมา เทศกาลนี้ได้รับความสนับสนุนและอยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงาน

เขียงซานและรัฐบาลของโซล โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการสื่อสารระหว่างเชื้อชาติในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่านการแสดงและอาหารดั้งเดิมของแต่ละชาติ เทศกาลนี้ถูกจัดขึ้นทุกเดือนตุลาคม ในย่านอิแทวอน ซึ่งเป็นย่านมีความโดดเด่นในด้านความหลากหลายวัฒนธรรม เป็นที่ที่ชาวต่างชาติสามารถอยู่อาศัยและประกอบอาชีพรวมกันกับชาวเกาหลีได้ แม้จะมีการจัดสรรพื้นที่แบ่งส่วนตาม ชนชั้น เพศ ศาสนา และรสนิยมทางวัฒนธรรมอย่างชัดเจน เพื่อรักษาความสงบ แต่ความหลากหลายทั้งหมดนี้อยู่รวมกันในย่านอิแทวอน และยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของโซล จึงทำให้เหมาะสำหรับการจัดงานเทศกาล อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ความแตกต่างของย่านอิแทวอนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เน้นส่งเสริมวิสัยทัศน์ของย่านอิแทวอนในรูปแบบ เมืองในอนาคต การเป็นศูนย์กลางของโลก หรือความเป็นเมืองระดับโลกในเกาหลี รวมถึงสร้างภาพลักษณ์การเป็นเจ้าบ้านที่ดีไปพร้อมๆ กัน เทศกาลในอิแทวอนจึงมีความหลากหลายมากขึ้น อย่างเช่น มีการจัดเทศกาลฮาโลวีนที่เป็นวัฒนธรรมตะวันตกอย่างยิ่งใหญ่ ซึ่งเป็นสิ่งที่หาพบได้ยากในพื้นที่อื่นของเกาหลี (Ka-Eul Yoo ,2012 : 56-59)

ภาพที่ 5 สถานบันเทิงใน Homo hill

(ที่มา <https://www.keepcalmandwander.com/homo-hill-in-seoul-gay-travel/>)

ภาพที่ 6 ITAEWON GLOBAL VILLAGE FESTIVAL

(ที่มา https://english.visitseoul.net/seoultour-festival2019/2019-Itaewon-Global-Village-Festival_/31179?curPage=1)

อิทธวอนในมุมมองของคนเกาหลี

จุดเริ่มต้นของย่านอิทธวอน ที่เริ่มมีบทบาทสำคัญทางการเมืองและการทหาร คือตั้งแต่สมัยเกาหลีใต้ตกเป็นอาณานิคมของญี่ปุ่น อิทธวอนได้เป็นที่ตั้งของฐานทัพทหารและสำนักงานหลักของญี่ปุ่น จนต่อมาสมัยอยู่ภายใต้การปกครองของสหรัฐอเมริกาหลังจบสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน ค.ศ. 1945 ฐานทัพและสำนักงานหลักของญี่ปุ่นก็ถูกสหรัฐอเมริกายึดต่อทันที ทหารชาวอเมริกันเข้ามาอยู่ในเกาหลีจำนวนมาก ภายหลังเกิดปัญหาการรวมชาติและสงครามเกาหลี เกาหลีใต้ได้รับการสนับสนุนจากทั้งสหประชาชาติและสหรัฐอเมริกา ทหารจากประเทศในสหประชาชาติเข้ามาช่วย สหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้ในสงครามเกาหลี ทหารต่างชาติและทหารชาวอเมริกันเข้ามาอาศัยในเกาหลีใต้จำนวนมาก เมื่อสงครามจบลงทหารชาวต่างชาติรวมถึงทหารอเมริกันได้ถอนกำลังออกไป แต่สหรัฐอเมริกายังคงตั้งฐานทัพไว้ที่เกาหลีใต้จนถึงปัจจุบันเพื่อป้องกันการโจมตีจากเกาหลีเหนือและดูแลความสงบเรียบร้อย จากการหลั่งไหลเข้ามาของชาวต่างชาติ รวมถึงการอยู่อาศัยบริเวณฐานทัพทหารของชาวอเมริกัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เพื่อให้สัมพันธ์ตามผู้อยู่อาศัยและความต้องการที่เพิ่มขึ้น ในช่วงทศวรรษ 1950 ถึง 1960 ถือเป็นช่วงที่อิทธวอนต้องรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามากมาย เพื่ออำนวยความสะดวกแก่กองทัพทหารอเมริกัน เกิดอาชีพและธุรกิจใหม่ ๆ จำนวนมาก เช่น ร้านเสื้อผ้าขนาดใหญ่ ร้านอาหารตะวันตก คลับและบาร์สำหรับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงการซื้อขายบริการทางเพศและพนักงานบริการอื่น ๆ รวมถึงการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นหลัก มุมมองของชาวเกาหลีในยุคนั้นที่มีต่อภาพลักษณ์อิทธวอนจึงมีความหลากหลาย ทั้งด้านบวกและด้านลบ บางกลุ่มมองว่าเป็นพื้นที่ ๆ เป็นโอกาสสำหรับหางานหรือเป็นพื้นที่สำหรับประกอบธุรกิจใหม่ ๆ เพื่อเอาตัวรอดจากความขาดแคลนในยุคหลังสงคราม เนื่องจากรายได้การตอบแทนในพื้นที่อิทธวอนได้รับเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐซึ่งมีมูลค่าสูงกว่าเงินวอนของเกาหลีใต้ อีกส่วนมองว่าพื้นที่อิทธวอนเป็นพื้นที่ของความแปลกแยก ซึ่งสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากลัทธิขงจื้อและแนวคิดชาตินิยม เนื่องจากประเทศเกาหลีมีลัทธิขงจื้อเป็นบรรทัดฐานของสังคมและปลูกฝังกันมายาวนาน มีหลักแนวคิดที่ให้ความสำคัญเรื่อง การอนุรักษ์นิยม ความรักและรับผิดชอบต่อชาติ แนวคิดเรื่องเพศที่ตายตัวและถูกจำกัดบทบาทหน้าที่ การควบคุมตัวเอง การละเว้นและความอดทน เชื่อว่าการเข้าหาสิ่งบันเทิงเป็นความบกพร่องในการควบคุมตนเอง ย่านอิทธวอนที่มีทั้งวัฒนธรรมต่างชาติ สถานบันเทิงสำหรับเพศที่หลากหลาย หรือย่านสำหรับการซื้อขายบริการทางเพศ จึงถือเป็นย่านที่ขัดต่อแนวคิดหลักและบรรทัดฐานของสังคมเกาหลี ในค.ศ. 1966 ทางกรุงโซลจึงได้ประกาศให้อิทธวอนเป็น 1 ใน 25 พื้นที่เขตหวงห้ามสำหรับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี และจากความเข้มงวดของลัทธิขงจื้อในเกาหลีทำให้มีอีกกลุ่มมองว่าอิทธวอนเป็นพื้นที่ที่ให้ความเป็นอิสระ และสามารถละทิ้งความเข้มงวดของลัทธิขงจื้อ (Eun YoungLee , 2015 : 134-138)

ในช่วงทศวรรษ 1970 ถึง 1980 อีแทวอนเริ่มเป็นแหล่งการค้าและแหล่งท่องเที่ยว และเริ่มมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจมากขึ้น และมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและศาสนามากขึ้นจากการก่อตั้งมัสยิดแห่งแรกของเกาหลีใต้ในย่านอีแทวอน ทำให้พื้นที่และวัฒนธรรมบริเวณมัสยิดเกิดความเปลี่ยนแปลงไป มีร้านอาหารฮาลาล ร้านหนังสืออิสลาม ร้ายที่มีป้ายเป็นภาษาอาหรับเรียงรายกันตามถนน จนเกิดถนนที่เรียกว่า ถนนมุสลิม อีกทั้งยังมีการปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาของชาวมุสลิมที่เกิดขึ้นในวันศุกร์ การมีมัสยิดที่เป็นสัญลักษณ์ทางศาสนาทำให้ย่านอีแทวอนได้รับความสนใจจากชาวมุสลิมที่อยู่ในเกาหลีเพิ่มขึ้น (Doyoung Song, 2014 : 408) และในช่วงทศวรรษ 1980 เกาหลีใต้อยู่ในช่วงเตรียมตัวเป็นเจ้าภาพจัดงานโอลิมปิกและวางแผนรับมือทางด้านเศรษฐกิจที่เป็นผลมาจากการจัดงาน รัฐบาลเกาหลีได้เริ่มให้การสนับสนุนย่านอีแทวอนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่มีเอกลักษณ์ในเรื่องของวัฒนธรรมที่หลากหลาย ภาพลักษณ์ของอีแทวอนเริ่มถูกมองว่าเป็นย่านที่เหมาะสมกับเป็นแหล่งท่องเที่ยวและที่พักอาศัยเนื่องจากอยู่ใจกลางเมืองและความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประชากรที่อาศัย อีกทั้งยังเอื้อต่อการประกอบธุรกิจและอาชีพต่าง ๆ หลายประเภท แต่มุมมองของชาวเกาหลีในเรื่องความเป็นหนึ่งเดียวทางด้านเชื้อชาติและแนวคิดจากลัทธิขงจื้อยังไม่หายไป แม้ในพื้นที่อีแทวอนจะรวบรวมความหลากหลายเอาไว้แต่พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกจัดสรรและแบ่งอย่างชัดเจนตามรสนิยมวัฒนธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขระหว่างชาวต่างชาติและชาวเกาหลีในพื้นที่ (Ka-Eul Yoo, 2012 : 57)

อีแทวอนได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ค.ศ. 1997 และจากการเข้ามาของต่างชาติมากขึ้นทั้งการเข้ามาศึกษาต่อ การแต่งงานข้ามเชื้อชาติ การท่องเที่ยว จนไปถึงการเข้ามาประกอบธุรกิจและอาชีพ ในช่วงทศวรรษที่ 2000 ทำให้อีแทวอนเป็นที่รู้จักมากขึ้นในฐานะที่เป็นย่านของความหลากหลาย จนเกิดข้อถกเถียงระหว่างสองมุมมอง นักวิชาการและภาคพลเรือนจากกลุ่มชาตินิยมฝ่ายซ้ายมองว่าการมีอยู่ของกองทัพทหารสหรัฐอเมริกาเป็นการล่าอาณานิคม ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าให้ถอดถอนกองกำลังทหารออกจากเมืองหลวง เพื่อเปลี่ยนแปลงพื้นที่อีแทวอนผ่านกระบวนการฟื้นฟูความเป็นชาตินิยม ส่วนรัฐบาลเกาหลีและนักพัฒนาท้องถิ่นมองว่าความเป็นต่างชาติของย่านอีแทวอนเป็นเวทีของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ทางรัฐบาลจึงได้สนับสนุนภาพลักษณ์ในด้านความหลากหลายของย่านอีแทวอน อีกทั้งพยายามปรับมุมมองและหาวิธีในการเชื่อมต่อช่องว่างระหว่างชาวต่างชาติและชาวเกาหลี สร้างภาพลักษณ์ในฐานะเจ้าบ้านที่ดี จัดกิจกรรมเทศกาลต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม สร้างความคิดว่าการเปิดรับวัฒนธรรมและชาวต่างชาติเป็นการนำเข้าไม่ใช่การอพยพเข้ามา จากการสนับสนุนของรัฐบาลทำให้ย่านอีแทวอนเป็นที่รู้จักมากขึ้น และมีบทบาทสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ได้เห็นภาพลักษณ์การเป็นพื้นที่ของความอิสระและควมมีชีวิตชีวาทางวัฒนธรรม สะท้อนผ่านเพลง ละครชุด

หรือ เทศกาลกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น แทนที่ภาพจำในการเป็นที่ตั้งของฐานทัพทหาร ที่เต็มไปด้วยอันตรายและธุรกิจขายบริการทางเพศ (Kim Ji Youn , 2014 : 179)

สรุป

ย่านอิแทวอน ที่อยู่ในเขตยงชาน ใจกลางกรุงโซล เมืองหลวงของประเทศเกาหลีใต้ เป็นเขตที่อยู่ทางเหนือของแม่น้ำฮัน ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักตัดผ่านกลางกรุงโซลจากตะวันออกไปตะวันตก แบ่งกรุงโซลเป็นฝั่งเหนือและฝั่งใต้ มีสำคัญทางประวัติศาสตร์ในด้านคมนาคม การค้า และได้รับความนิยมาจนถึงปัจจุบันจากทั้งชาวเกาหลีและชาวต่างชาติ ทั้งเป็นสถานที่พักผ่อนและเป็นศูนย์รวมความทันสมัย อิแทวอนเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญทางด้านเศรษฐกิจทั้งการเป็นย่านที่อยู่อาศัย แหล่งท่องเที่ยว ย่านการค้า และย่านสถานบันเทิง เป็นที่รู้จักในฐานะเมืองที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นย่านที่มองเห็นถึงวัฒนธรรมเกาหลี วัฒนธรรมตะวันตก และวัฒนธรรมอิสลามอยู่ร่วมกัน แม้จะเป็นย่านที่มีความหลากหลายและเต็มไปด้วยความบันเทิง ซึ่งขัดกับบรรทัดฐานแนวคิดชาตินิยมและแนวคิดขงจื้อของเกาหลี แต่ย่านอิแทวอนก็ยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลมาจนถึงปัจจุบัน จุดกำเนิดของย่านอิแทวอนเริ่มจากการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกตั้งแต่สมัยช่วงปลายราชวงศ์โชซอน ค.ศ. 1864 เป็นต้นมา ที่เกาหลีต้องพบกับปัญหาทั้งภายในที่เกิดความขัดแย้งในราชสำนัก และภายนอกจากต่างชาติที่เข้ามารุกรานหาผลประโยชน์ ทำให้การปกครองของราชวงศ์โชซอนอ่อนแอและถูกญี่ปุ่นบังคับเซ็นสัญญาเปิดประเทศ เพื่อทำการค้าขายกับต่างชาติ ภายหลังเกาหลีได้ถูกญี่ปุ่นเข้าครอบครอง ญี่ปุ่นได้ขยายอิทธิพลการตั้งถิ่นฐานเข้ามาในเกาหลี ดำเนินนโยบายเข้าควบคุมและแทรกแซงทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะในด้านวัฒนธรรม ที่เน้นสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลี เพื่อผลประโยชน์ทางด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ ควบคุมการศึกษาและสื่อต่าง ๆ กำหนดการสอนเป็นแบบญี่ปุ่น เพื่อให้เกิดความรู้สึกเชื่อมโยงกันทั้งด้านประวัติศาสตร์ ภาษา สังคม วัฒนธรรมและระบอบการเมือง แต่วิธีเหล่านี้กลับไม่เป็นผล ญี่ปุ่นไม่สามารถกลืนกินวัฒนธรรมเกาหลีได้สำเร็จ อีกทั้งยังส่งผลให้แนวคิดชาตินิยมของเกาหลีแข็งแกร่งขึ้น และเกิดการเรียกร้องเอกราชตลอดระยะเวลาที่ญี่ปุ่นเข้าปกครอง ตั้งแต่ญี่ปุ่นเข้าปกครอง พื้นที่ย่านอิแทวอนได้เริ่มเข้ามามีบทบาททางการเมืองและการทหาร โดยเป็นที่ตั้งของสำนักงานผู้สำเร็จราชการญี่ปุ่น ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการปกครองเกาหลี และเป็นที่ตั้งของฐานทัพกองกำลังทหารของญี่ปุ่น เนื่องจากทำเลที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองหลวงและอยู่ใกล้กับสำนักงานหลัก ถือเป็นพื้นที่ที่ดีต่อยุทธศาสตร์ทางการทหาร เศรษฐกิจและการเมือง เพราะทำให้ผู้สำเร็จราชการที่มีอำนาจบังคับบัญชาการกองทหารทั้งทางบกและทางน้ำ สามารถสร้างความมั่นคง รักษากฎระเบียบภายใน และป้องกันภัยการรุกรานจากภายนอกได้ อีกทั้งยังอยู่เหนือแม่น้ำฮัน ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักในการคมนาคมและติดต่อค้าขาย หลังจากญี่ปุ่นแพ้สงครามโลกครั้งที่ 2 ใน ค.ศ. 1945 ถือเป็นการสิ้นสุดการปกครองในเกาหลี ภายหลังสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตได้เข้ายึดครองเกาหลีเพื่อปลดอาวุธทหาร ญี่ปุ่นโดยใช้เส้นขนานที่ 38 ในการแบ่งเขตแดน

เขตเหนือเส้นขนานจะอยู่ในการปกครองของสหภาพโซเวียต ส่วนเขตใต้เส้นขนานจะอยู่ในการปกครองของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากทั้งสหภาพโซเวียตและสหรัฐอเมริกาต่างต้องการ ที่จะขยายอิทธิพลเข้ามาในเกาหลีจึง ได้วางรากฐานการปกครองในเขตที่ตนรับผิดชอบ นำไปสู่ปัญหาการรวมชาติ ของเกาหลีในเวลาต่อมา สหรัฐอเมริกาได้เข้ามามีบทบาทและอิทธิพลใน หลายด้าน ทั้งระบอบการปกครอง การดำเนินงานของรัฐบาล และสังคม รวมถึงให้การสนับสนุนกลุ่มการเมืองที่มี แนวคิดไปทางเดียวกัน เนื่องจากต้องการผลประโยชน์ทั้ง ด้านการเมือง มีการจัดตั้งรัฐบาลและจัดตั้งฐานทัพอากาศใน พื้นที่ต่าง ๆ หนึ่งในพื้นที่นั้น คือ บริเวณย่าน อีแทวอน ในเขตยงชาน ต่อมาในช่วงสงครามเกาหลี ค.ศ. 1950 เกาหลีใต้ได้รับการสนับสนุนกองกำลังจากทั้ง สหรัฐอเมริกาและสหประชาชาติทำให้ทหารชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในเกาหลีจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทหารชาวอเมริกัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นฐานทัพกองกำลังทหารในเขตยงชาน ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในพื้นที่บริเวณฐานทัพสหรัฐอเมริกา เริ่มปรากฏความหลากหลายทางกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการของจำนวนประชากรและวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้น เกิดธุรกิจแพศยาณิश्य์ ที่หมู่บ้านแฮบังซอน ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอีแทวอน บริเวณเนินเขานัมซาน อยู่ติดกับฐานทัพของ สหรัฐอเมริกา กลายเป็นศูนย์กลางการค้าประเวณีของกรุงโซล เกิดเป็นย่าน Hooker hill ที่มีโรงแรมและบาร์ อยู่จำนวนมาก มีกลุ่มเป้าหมายเป็นทหารชาวอเมริกัน เกิดธุรกิจการค้าใหม่ ทั้งด้านอุปโภคและบริโภค เกิด ถนนเฟอร์นิเจอร์โบราณ เนื่องจากทหารชาวอเมริกันบางส่วนเริ่มถอนกำลังจากเกาหลีใต้หลังจากสงครามจบลง และได้นำเอาเฟอร์นิเจอร์ของตกแต่งบ้าน เครื่องเงิน เครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ไม่สามารถนำกลับไปได้ออกมาจำหน่าย เป็นจำนวนมาก ต่อมาความต้องการของสินค้าต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงกลายเป็นแหล่งซื้อขายของ ตกแต่งบ้านจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งมี UN village ที่ในอดีตเคยเป็นที่พักของครอบครัวนักการทูตจากนานา ประเทศและนักธุรกิจต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศเกาหลี แต่ต่อมาได้พัฒนากลายเป็นย่านที่พักระดับหรู ที่มีทั้งชาวต่างชาติและชาวเกาหลีอาศัยอยู่ ย่านที่พักในอีแทวอนจึงขยายพื้นที่กว้างขึ้น กลายเป็นที่พักอาศัย และอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงทางด้านเศรษฐกิจ ต่อมาในช่วงทศวรรษ 1980 รัฐบาลเกาหลีอยู่ในช่วง เตรียมการสำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดงานโอลิมปิก รัฐบาลเกาหลีได้ดำเนินการพัฒนาเมืองและสนับสนุน ย่านอีแทวอน ให้เป็นย่านที่มีภาพลักษณ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เนื่องจากย่าน อีแทวอนเป็นย่านที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทำให้เศรษฐกิจเกาหลีได้เริ่มขยายตัว ต้องการ แรงงานมากขึ้น เกาหลีได้จึงเริ่มมีนโยบายอนุญาตให้มีย้ายถิ่นฐานชั่วคราวสำหรับแรงงานต่างชาติ โดยเฉพาะ ชาวจีนเชื้อสายเกาหลี และแรงงานข้ามชาติกลุ่มใหญ่ที่เป็นผู้อพยพจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ อินโดนีเซีย และบังกลาเทศ ผู้อพยพที่เข้ามาในเกาหลีได้มีความหลากหลายและจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ศาสนาอิสลามจึงถือเป็นศาสนาใหม่ในมุมมองของชาวเกาหลี วัฒนธรรมตะวันออกอิสลามใน เกาหลีใต้ เริ่มเกิดขึ้นชัดเจนจากก่อตั้งมัสยิดแห่งแรกในเกาหลีใต้ที่อีแทวอน มัสยิดแห่งนี้กลายเป็นสัญลักษณ์ที่ สำคัญของศาสนาอิสลาม และเป็นศูนย์กลางในการสักการะและประกอบพิธีกรรมของชาวมุสลิมในเกาหลีใต้

บริเวณมัสยิดเกิดร้านหนังสืออิสลาม ร้านอาหารฮาลาล ร้านค้าที่มีธงชาติปากีสถานและป้ายอักษรอาหรับ ปรากฏขึ้นตามถนนที่ทอดจากสถานีรถไฟใต้ดินไปมัสยิดกลาง จนเกิดเป็นถนนมุสลิม กลายเป็นอีกหนึ่งย่านท่องเที่ยวที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้มาสัมผัสวัฒนธรรมอิสลามในเกาหลีใต้

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของย่านอิแทวอนในการเป็นที่ตั้งของฐานทัพสหรัฐอเมริกา ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเชื้อชาติ อีกทั้งยังการเป็นพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญในทางเศรษฐกิจ ทำให้อิแทวอนกลายเป็นชุมชนนานาชาติและเริ่มเป็นที่นิยมมากขึ้น เนื่องจากความหลากหลายในพื้นที่ ส่วนอีกสาเหตุหนึ่งค่อนข้างมีความเกี่ยวข้องกับแนวคิดขงจี้อ ซึ่งเป็นหลักแนวคิดสำคัญที่สังคมเกาหลียอมรับและนับถือเป็นบรรทัดฐานของสังคม มีหลักแนวคิดที่ให้ความสำคัญเรื่อง การควบคุมพฤติกรรม การเข้าหาสิ่งบันเทิงเป็นความบกพร่องในการควบคุมตนเอง ทำให้อิแทวอนที่เป็นย่านของความบันเทิง ให้ความรู้สึกเป็นพื้นที่อิสระและปราศจากการควบคุมของแนวคิดขงจี้อ การที่อิแทวอนเป็นพื้นที่ที่ไม่เคร่งครัดในกฎหรือจารีตที่เป็นบรรทัดฐานทางสังคมของชาวเกาหลีและกลายเป็นพื้นที่ที่ให้ความอิสระและความหลากหลายต่อสิ่งที่ขัดกับจารีตนั้น เป็นผลมาจากวัฒนธรรมตะวันตกที่มีความเสรีมากกว่าหลักปฏิบัติของลัทธิขงจี้อ จึงเกิดย่าน Homo hill ที่เป็นแหล่งสถานบันเทิงของกลุ่ม LGBTQ และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสิทธิของกลุ่ม LGBTQ ในเกาหลีใต้ อีกทั้งรัฐบาลยังเริ่มส่งเสริมในเรื่องความเป็นพหุสังคม พยายามสร้างภาพลักษณ์อิแทวอนให้เป็นสถานที่ที่เป็นมิตรต่อชาวต่างชาติและเปิดกว้างทางวัฒนธรรม จึงเกิดเป็นงานเทศกาล Itaewon Global Village Festival เพื่อเผยแพร่ภาพลักษณ์การเป็นเมืองระดับโลกของอิแทวอน

จากความเป็นมาและความหลากหลายของย่านอิแทวอนทำให้เกิดมุมมองและภาพลักษณ์ในสายตาของคนเกาหลีในหลากหลายแง่มุม เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสถานการณ์เศรษฐกิจ สองประเด็นหลักที่มีการถกเถียงกัน คือ นักวิชาการและภาคพลเรือนจากกลุ่มชาตินิยมฝ่ายซ้ายมองว่าการมีอยู่ของกองทัพบกทหารสหรัฐอเมริกาเป็นการล่าอาณานิคม ดังนั้นจึงมีความเห็นว่าให้ถอดถอนกองกำลังทหารออกจากเมืองหลวง เพื่อเปลี่ยนแปลงพื้นที่อิแทวอน ผ่านกระบวนการฟื้นฟูความเป็นชาตินิยม อีกทั้งภาพลักษณ์ของอิแทวอนที่เต็มไปด้วยวัฒนธรรมที่หลากหลายและแหล่งบันเทิง ขัดต่อหลักแนวคิดบรรทัดฐานของสังคมเกาหลีอย่างลัทธิขงจี้อ และความเป็นชาตินิยม ทำให้ชาวเกาหลีจำนวนไม่น้อยไม่เห็นด้วยกับความหลากหลายในย่านอิแทวอน ส่วนรัฐบาลเกาหลีและนักพัฒนาท้องถิ่นมองว่าความเป็นต่างชาติของย่านอิแทวอน เป็นเวทีของความหลากหลายทางวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ มีประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ ทางรัฐบาลจึงได้สนับสนุนภาพลักษณ์ในด้านความหลากหลายของย่าน อิแทวอน และจากการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของเกาหลีใต้และการสนับสนุนของรัฐบาลทำให้ ปัจจุบันย่านอิแทวอน มีภาพลักษณ์เป็นพื้นที่ของความหลากหลายวัฒนธรรม กลายเป็นอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจในเกาหลีใต้

บรรณานุกรม

หนังสือ

- พิพาตา ยังเจริญ. (2556). ประวัติศาสตร์เกาหลีตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่19 ถึงกลาง คริสต์ศตวรรษที่ 20 การแข่งขันและแทรกแซงจากต่างชาติ อาณานิคม และชาตินิยม. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิเชียร อินทะสี. (2551). นโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่นต่อเกาหลีในช่วงการยึดครองและช่วงหลังการได้รับเอกราชจากญี่ปุ่น. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร: วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

บทความ

ภาษาต่างประเทศ

- Chan-hee Kim.(2011). “The Cultural Identity of Itaewon” Retrieved 20 january 2021 from SituationVol. 5 by Yonsei University :[https://web.yonsei.ac.kr/bk21/2011%EB%85%84Situations%ED%8C%8C%EC%9D%BC/11_Kim_Chan_hee_\[2\].pdf](https://web.yonsei.ac.kr/bk21/2011%EB%85%84Situations%ED%8C%8C%EC%9D%BC/11_Kim_Chan_hee_[2].pdf)
- Doyoung Song. (2014). “The Configuration Of Daily Life Space For Muslims In Seoul: A Case Study Of Itaewon's “Muslims' Street” Retrieved 9 October 2020,from JSTOR : https://www.jstor.org/stable/24643201#metadata_info_tab_contents
- Eun Young Lee. (2015). The Rhetorical Landscape Of Itaewon:Negotiating New Transcultural Identities In South Korea. Retrieved 25 September 2020,from : https://etd.ohiolink.edu/letd.send_file?accession=bgsu1429226367&disposition=inline
- Ka-eul Yoo, (2012). “Itaewon, “The Global Village”: Diagnosing Korean Multiculturalism through its Dystopian Blueprints” Retrieved 20 january 2021,from Situations Vol. 6 by Yonsei University : <https://web.yonsei.ac.kr/bk21/situations6/yoo.pdf>

Kim Ji Youn. (2014). "Community of Strangers : Itaewon From 'Americanized' Ghetto To 'Multicultural' Space" Retrieved 9 October 2020,from Nus Libraries : <https://docplayer.net/123797719-Community-of-strangers-itaewon-from-americanized-ghetto-to-multicultural-space-kim-ji-youn.htm>